

ФОРМУВАННЯ ПРОСТОРОВОГО МИСЛЕННЯ У МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА ЗАСОБАМИ ГРАФІКИ

Одним із завдань для майбутнього педагога-художника є засвоєння технології яким чином на уроках образотворчого мистецтва малюнок знайомить із реалістичним зображенням, методами об'ємно-конструктивної побудови у просторі. Створюваний образ об'ємної конструкції несе в собі ті модальні характеристики об'єкта, які свідомо виділяються.

Професійно важливі якості майбутнього фахівця – це ті його індивідуальні особливості, що сприяють формуванню у людини позитивного відношення до своєї професії і людей, з якими він працює, прагнення до особистісного росту, професійного вдосконалення.

Термін «професійно-фахові якості» трактується в науковій літературі неоднозначно. Оскільки успішність діяльності фахівця визначається не тільки рівнем професійних знань, умінь і навичок, а й ступенем сформованості його професійно-особистісних якостей, ними називаються ті якості особистості, які «покликані забезпечити її успішний трудовий старт і високі виробничі показники» [1, с. 224].

Навчання малюнку має на меті розвинути у вихованців вміння правдиво зображати дійсність, бачити і розуміти закономірності її явищ. Малюнок – це основа образотворчого мистецтва. Мікеланджело визначав що малюнок як джерело і корінь будь-якої науки. Без реалістичного малюнка вчитель не зможе успішно займатися педагогічною роботою і творчою діяльністю. Навчання малюнку дає і грамотність і розвиває естетично. Художник опанувавши закони реалістичного малюнка, має можливість вирішити композицію краще, красивіше, виразніше. Малюнок з натури відіграє важливу роль і впливає на подальший розвиток всієї композиції. Тільки уважним вивченням природи можливо передати реалістичність навколишнього середовища. Всі великі художники до глибокої старості вивчали природу, спостерігали її особливості, її характерні ознаки, її закони, причому робили це щодня. Ченніно Ченніні в своєму трактаті про живопис писав: «Постійно, не пропускай жодного дня малюй що-небудь, тому що немає нічого, що було б дуже незначним для цієї мети; це принесе тобі величезну користь».

Завдання навчального малюнка – навчити початківця художника свідомо сприймати навколишню дійсність, відбирати з своїх спостережень найбільш істотне і важливе, відкидати все другорядне і випадкове. Уміння бачити і розуміти природу допомагає художнику уникнути фальші і спотворення об'єктивної реальності. Чим об'єктивніше художник вивчає природу, чим більше у нього накопичується знань, тим більше шляхів для прояву задумів та ідей. А все це, в свою чергу, вкрай необхідно для того,

щоб вчити мистецтву інших.

Науково-педагогічні дослідження досить переконливо довели, що основним засобом в справі пізнання реального світу є спостереження, а воно розвивається і вдосконалюється найкраще під час малювання з натури. Швейцарський педагог-демократ Песталоцці вказував що перший крок до пізнання природи – споглядання, яке найкраще розвивається через малювання: щоб правильно мислити, необхідно правильно розглядати, необхідно привчити очі дивитися на все порівнюючи, аналізуючи, групуючи, а ця якість розвивається у людей через вміння малювати.

Малювання вчить мислити і відчувати, пізнавати красу природи. Вміти бачити світ – складне мистецтво, і малювання з натури в цій справі надає істотну послугу. У своїй розповіді, який називається «Мистецтво бачити світ», письменник К. Паустовський пише: «Я послухався художника, і дійсно – і люди, і речі виявилися набагато цікавіше, ніж раніше, коли я дивився на них побіжно і квапливо. І мене охопив їдкий жаль з приводу безглуздо витраченого часу. Скільки б я міг побачити за минулі роки чудових речей! Скільки цікавого необоротно пішло, і його вже не воскресити!» [2, с. 274–275].

Вміння вільно і впевнено малювати, спираючись на просторові уявлення, що зберігаються в пам'яті, є обов'язковою умовою успішної роботи художника-педагога. Йому необхідно постійно керувати образотворчою діяльністю школярів, підказувати та показувати, як уявляти і малювати. Відповідно до цього необхідно мати треновану зорову пам'ять, багату уяву, мати значний запас просторових уявлень. З іншого боку учитель образотворчого мистецтва повинен знати та добре володіти методами, сприяючими формуванню просторового бачення та просторового мислення. Стає зрозумілим, що вчитель образотворчого мистецтва середньої загальноосвітньої школи повинен сам мати високий рівень просторового мислення. Тому вчителю необхідно володіти всіма правилами зображення малюнку.

Список використаних джерел:

1. Ничкало Н. Г. Мистецтво у розвитку особистості : монографія / за ред., передмова та післямова Н. Г. Ничкало. – Чернівці : Зелена Буковина, 2006. – С. 224.
2. Ростовцев Н. Н. Навчальний малюнок / Н. Н. Ростовцев. – М. : Просвещение, 1976. – С. 274–275.